

І ми браталися з ляхами.

Т.Шевченко

І що ж, що ми з вами братались?
Все-таки ми в дурнях остались.
Було колись волі доволі
Для нас і для вас на Україні.
І хліба доволі на полі.
Лиш жити б та бути донині.
Та біс підкусив вас «брататись»,
Братерство ж навпак повернути:
Над братом панами остатись,
В ярмо його шию пригнути.
І що ти братерства ціною
Загарбав у нас те, що наше, —
Сусіди обох нас з тобою
І тиснуть, і днуть, брате-ляше.
Та мало для тебе науки!
Як власті лиш крихту у руки
Дістав ти з німецької ласки,
Як крихта нам впалась свободи, —
Для нас тобі жаль тої частки,
Нас тиснеш і кличеш —до згоди!
«Братаймося!» — кричиш, і над нами
Знов панство нове закладаєш,
Немов під братерства словами
Братерського серця не маєш.
Братаймося, ляше, та щиро,
Громадою, ділом і миром,
Братаймося, як з рівними рівні,
А не як пани і піддані!
Користі хай в'яжуть нас спільні,
А не пересуди погані.
І кожний на своєму полі
Для себе і жиймо й працюймо
Для власного щастя і долі!
Рятуймося в біді, та тямуймо
Докладно слова ті хороші:
«Брат братом, а бриндзя за гроші».

12 падолиста 1882

[Із циклу] «Україна»

За часів панування росіян його не публікували, бо провідна його думка – що Україна може і повинна дружити з Польщею як самостійна держава, а не як підмандатна територія. Московські начальники боялись, що така схема відносин буде поширена й на відносини України до Росії.

Подається за публікацією в збірці «З вершин і низин» (1893), с.73—74.